

<http://www.luju.ro/romania-are-nevoie-de-gratiere-si-amnistie-raport-devastator-al-avocatului-poporului-despre-conditiile-inumane-din-penitenciare-grad-ridicat-sau-foarte-ridicat-de-ocupare-in-unele-unitati-de-detentie-problema-supraaglomerarii-din-cauza-detinutilor-aflati>

ROMANIA ARE NEVOIE DE GRATIERE SI AMNISTIE – Raport devastator al Avocatului Poporului despre conditiile inumane din penitenciare: „Grad ridicat sau foarte ridicat de ocupare in unele unitati de detentie... Problema supraaglomerarii din cauza detinutilor aflati in tranzit sau arestati preventiv... Hrana fiind servita in camere, pe genunchi, pe marginea patului... Pe langa suicid, in penitenciare predomina decesele cauzate de afectiuni medicale cronice” (Raportul)

Scris de G.T. | Data: 09.12.2015 15:18

Avocatul Poporului a oferit un argument imbatabil care demonstreaza ca in Romania este nevoie de amnistie si gratiere. Instructia condusa de Victor Ciortea (foto 2) s-a dat publicitatii. *Raportul special privind conditiile de detentie din penitenciare si centre de reținere si arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate.*

Un Raport de 900 de pagini, finalizat la începutul lunii decembrie 2015, care scoate la iveală problemele extrem de grave cu care se confruntă sistemul penitenciar din România. Probleme care interzic să fie rezolvate de zeii de azi, probleme care fac din țara noastră frunțasă în UE în ceea ce privește condamnările suferite la CEDO din cauza condițiilor de detentie. Ceea ce se întâmplă în prezent în pușcării din România nu are nimic în comun cu un stat democratic și european, ci mai degrabă cu perioada comunistă. Evident situația poate fi rezolvată prin construirea unor penitenciare noi, care să corespundă standardelor internaționale, prin aplicarea unor pedepse alternative la închisoare sau prin renunțarea la măsura arestului preventiv, măsura aplicată de cele mai multe ori fără să se fiina coră de persoană vizată și de faptul că această politică este costată în stare de libertate sau în arest la domiciliu. Problemele din penitenciarele românești pot fi rezolvate însă mai ales printr-o lege de amnistie și gratiere. Lege de care să beneficieze condamnații pentru infracțiuni minore, înlocuind pentru o perioadă de timp, și persoanele aflate la prima abateră. De astfel, chiar Avocatul Poporului arată că promovarea unor propoziții negative privind reducerea numărului de detinuți ar fi de natură să contribuie la evitarea unor condiții neacceptabile de detentie, la diminuarea simțitoare a sumelor care trebuie alocate de buget sau din fondurile europene în acest scop, precum și a unor condamnați la CEDO, inclusiv pronunțarea unei hotărâri pilot. Probabil însă că nimic nu se va întâmpla în viitorul apropiat.

Prezentam concluziile „Raportului special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de rețineri și arestare preventivă, factorii determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate”, acesta fiind atașat integral la finalul articolului:

„Reținem următoarele concluzii succinte decurgând din situația existentă la data efectuării anchetelor, din informațiile comunicate de autoritățile publice sesizate, precum și din cele destinate publicității pe paginile oficiale ale acestora:

și referitor la cadrul legislativ intern, s-a constatat **lipsa unor reglementări secundare importante prevăzute expres de Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, cum ar fi: hotărâri de Guvern și ordine ale Ministrului Justiției și ale Ministrului Afacerilor Interne privind organizarea și funcționarea sistemului penitenciar și a sistemului controlor de acest proces;

și în ceea ce privește gradul de ocupare, s-au constatat următoarele: **existența unui grad ridicat sau foarte ridicat de ocupare în unele unități de detenție** (spre exemplu, Penitenciarele Iași, Focșani și Marghineu), care nu asigură suprafața minimă prevăzută de normele legale interne și internaționale. În plus, **raportarea capacității legale de cazare a unor penitenciare la numărul de persoane private de libertate nu reflectă realitatea existentă în camerele de detenție**.

În același timp, s-a mai reținut ca **unele secții ale penitenciarelor se confruntă cu problema supraaglomerării din cauza detinerilor afilii în tranziție sau arestați preventiv**.

Subliniem ca, **promovarea unor propuneri legislative privind reducerea numărului detinerilor ar fi de natură să contribuie la evitarea unor condiții necorespunzătoare de detenție, la diminuarea simțitoare a sumelor care trebuie alocate de la buget sau din fonduri europene în acest scop, precum și a unor condamnări ale Statului Roman de către CEDO, inclusiv pronunțarea unei hotărâri pilot**.

și referitor la condițiile de cazare în penitenciare s-au constatat următoarele: **existența unor condiții de cazare necorespunzătoare cauzate de vechimea imobilelor; existența înfrustrării, umectării, mușcăturii în pereții camerelor; aerul curat și aerisirea acestora era deficitară, iar iluminatul natural și artificial insuficient; lipsa grupurilor sanitare în unele camere; insuficiența grupurilor sanitare; instalări sanitare care prezentau un grad ridicat de uzură și amenajarea deficiente a bășoilor; folosirea WC-urilor în trecut ca suport pentru spălarea corporală; gradul avansat de uzură al cazarmamentului; distribuția neuniformă a materialelor igienico-sanitare; deficitul spațiilor pentru depozitarea bunurilor personale; existența unor spații pentru depozitarea bunurilor personale; existența unor spații de dormit (dezinfecție, dezinfecție și dezinsecție). De reținut că s-au înregistrat numărul mare al persoanelor private de libertate cu privire la lipsa condițiilor adecvate din timpul vizitelor**.

Sub aspectul încălzirii imobilelor în care și desfășurarea activității unel penitenciar, reținem: Penitenciarul Alud-1992; Centrul de detenție Tohănești, cu un corp de cladire (E1) dat în folosință în anul 1999; Penitenciarul Măgureni-corp de cladire din 1992; Penitenciarul Poarta Alba-1949; Penitenciarul Satu Mare-1896; Spital Penitenciar „Iliava, corpurile B și C de cladire din 1992 și 1996; Spital Penitenciar Targu Ocna-pavilion A-1951 și Pavilion C-1937; Penitenciarul Targu Mureș-1890.

În centrele de rețineri și arestare preventivă s-a observat: **amplasarea necorespunzătoare a camerelor de detenție la nivelul demisolului clădirilor inspectoratelor județene de poliție astfel încât aerisirea acestora era deficitară, iar iluminatul natural și artificial insuficient; lipsa grupurilor sanitare în unele camere; insuficiența grupurilor sanitare; instalări sanitare care prezentau un grad ridicat de uzură și amenajarea deficiente a bășoilor; folosirea WC-urilor în trecut ca suport pentru spălarea corporală; gradul avansat de uzură al cazarmamentului; distribuția neuniformă a materialelor igienico-sanitare; deficitul spațiilor pentru depozitarea bunurilor personale; existența unor spații pentru depozitarea bunurilor personale; existența unor spații de dormit (dezinfecție, dezinsecție și dezinsecție). De reținut că s-au înregistrat numărul mare al persoanelor private de libertate cu privire la lipsa condițiilor adecvate din timpul vizitelor**.

și referitor la calitatea apei și hranei, s-au constatat următoarele: **neumultumea persoanelor private de libertate sub aspectul varietății hranei și în unele cazuri a cantității acesteia**. Pentru asigurarea diversității hranei, unele penitenciare au recurs la închirierea unor contracte de sponsorizare.

Condițiile de serviu a mesei s-au dovedit a fi în multe penitenciare necorespunzătoare, hrana fiind servită în camere, pe genunchi, pe marginea patului, la care se adauge imposibilitatea servirii în același interval de timp a tuturor detinerilor.

Cat privește distribuția alimentelor, menționăm situația Penitenciarului Marghineu, în care s-a constatat existența unei aparaturii uzate, ogrișite, deteriorate, motivată de lipsa investițiilor din ultimii ani, precum și a Penitenciarului Bacău, unde aerisirea blocului alimentar era deficitară.

Referitor la calitatea apei, reținem situația Penitenciarului Galati și Brașov, în care dese bătăie de apă și apă potabilă au stabilit ca accesul se încadra în parametri normativi de lege, deținuții au reclamat calitatea acestora, iar în Penitenciarul Marghineu reasigurarea distribuției apei în regim permanent.

În centrele de rețineri și arestare preventivă s-a constatat **lipsa saților de mese, precum și a dotărilor corespunzătoare în unele camere pentru asigurarea serviriilor mesei**. De asemenea, s-a reținut situația Centrului de Rețineri și Arestare Preventivă Suceava, care nu asigură hrana caldă persoanelor private de libertate în zilele de sâmbătă și duminică.

Mai mult, apreciim ca împingeri împăcabile de transport al hranei de la unele penitenciare la centre în îndoaie de aluminiu, autospațiale izotermice, autoturisme.

și referitor la asistența medicală: cea mai mare problemă cu care se confruntă în acestă privință unitățile penitenciare o reprezintă **deficitul de personal medical, cu atât mai mult cu cât aserabilitatea detinerilor este foarte mare**. Sub acest aspect, menționăm situația din Penitenciarul Brașov, în care condamnații erau transportați o dată la două săptămâni la Penitenciarul Galati numai pentru efectuarea de extracte dentare; Penitenciarul Focșani, în care medicii de familie și de urgență acționau în baza unui contract de prestări servicii pentru 2 schimburi de program de 5 ore; Penitenciarul Marghineu, în care medicii de familie acționau de două ori pe lună, iar serviciul medical era asigurat de un singur medic, deși în stadiul de funcționare erau prevăzute 7 posturi de medic. În plus, se înregistrează o fluctuație mare a cadrelor medicale, netrecătoare de prescripții medicale în unitățile penitenciare.

În ceea ce privește asistența medicală administrativă, datorată deficiențelor întâmpinate în achiziția de medicamente, ca urmare a bugetului alocat.

O altă situație care se impune a fi reglementată o constituie cea a **detinerilor persoanelor cu probleme psihice împreună cu alte categorii de condamnați, în condițiile în care trebuie avută în vedere vulnerabilitatea acestora**. De menționat ca în Penitenciarul Giurgiu se aflau încadrați 140 de deținuți, diagnosticați cu probleme psihice, fara ca unitatea sa dispuna de un medic psihiatru.

Apreciim ca o atenție deosebită trebuie acordată pregătirii personalului pentru monitorizarea detinerilor afilii sub tratament de substituție cu metadona, având în vedere că, spre exemplu, în Penitenciarul Giurgiu **nu exista personal pregătit pentru înțelegerea stării de sănătate a fostilor consumatori de droguri**.

Alte probleme constatate au vizi inadecvată în înregistrarea refuzurilor de hrană, dificultăți în obținerea certificatului de încadrare în grad de handicap, colaborarea anevoioasă a unităților penitenciare cu unele spitale civile.

De asemenea, considerăm ca o preocupare specială se impune a fi acordată **detinerilor seropozitivi, neșterilizati în Programul Național HIVSIDA, tratați doar pentru afecțiuni asociate**. În plus, menționăm ca această categorie de persoane necesită o supraveghere atenta după eliberarea din penitenciar, pentru a fi continua tratamentul.

În centrele de rețineri și arestare preventivă, ca și în unitățile penitenciare s-a constatat **deficitul de personal medical, în special medic, fapt pentru care examenul medical la depunere nu era realizat în toate cazurile; mai mult asistența medicală este asigurată de personal medical din cadrul centrelor medicale județene ale Ministerului Afacerilor Interne, neexistând un Corp medical propriu**.

Totodată, au fost înțevocate dificultăți în asigurarea tratamentului medical ca urmare a întroducerii cardurilor de sănătate.

și referitor la prețurile produselor comercializate de operatori economici din incinta penitenciarelor și prețurile convorbirilor telefonice: **prețurile produselor practicate de anumii agenți economici la unele produse erau mult mai mari decât cele din magazinele din zona unităților penitenciare (spre exemplu, în Penitenciarele Colibasi, Giurgiu, prețurile erau cu 50% mai mari)**.

Constatăm existența nivelului penitenciarilor pentru verificarea prețurilor solicitate reducerea acestora, însă în unele cazuri s-a constatat lipsa unui efect pe termen lung a acestor masuri.

De asemenea, menționăm abuzurile unor comercianți ale punctelor comerciale din incinta unităților penitenciare din partea reprezentanților Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor sau ai unei alte autorități (ex. Direcția de Sănătate Publică).

În unele penitenciare s-a constatat **expirarea termenului de valabilitate la unele produse, lipsa prețului sau a denumirii produsului, lipsa unei autorizații sanitare pentru unele puncte comerciale, depozitarea necorespunzătoare a produselor alimentare** (ex. Penitenciarul Focșani).

În incinta centrelor de rețineri și arestare preventivă nu există puncte comerciale, comparativul putând fi efectuat în baza cererilor formulate de către persoanele custodiate, achiziționarea realizându-se din rețeaua comercială a orașelor. Frecvența cumpăraurilor variază, acestea putându-se efectua în unele centre o dată pe săptămână, iar în altele bi-săptămânal sau de nevoie.

În ceea ce privește convorbirile telefonice din unitățile penitenciare, s-a constatat o **diferență a tarifelor de telefonie practicate de firmele SC BYfon și SC Paytel SRL**. Ca urmare a diferentelor de tarife, unele penitenciare au solicitat operatorilor reducerea acestora.

Durata convorbirilor telefonice în unitățile penitenciare și la centrele de rețineri și arestare preventivă variază, în funcție de Regulamentul de ordine interioară. Reținem situația din Centrul de Rețineri și Arestare Preventivă Botosani, în care executarea deplină a convorbirilor telefonice se realiza de la un telefon amplasat pe un hol în imediața vecinătăii camerei sefului de schimb. De asemenea, menționăm situația Centrului de Rețineri și Arestare Preventivă Dantovița, unde executarea deplină a convorbirilor nu se realiza personal, corespondența fiind predată unui lucrător din cadrul centrului pentru depunerea în cutia poștală aflată în afara unității de detenție.

și referitor la evenimentele în care au fost implicate persoanele private de libertate în perioada 2014-2015 (doose, agresiuni fizice, proteste cu refuz de hrană, evenimente sexuale între persoane private de libertate sau între persoane private de libertate și personalul locurilor de detenție) o inciderea ridicată a formelor de protest prin refuz de hrană (Penitenciarul Galati – 176 de cazuri; Penitenciarul Iași – 125 de cazuri; Centrul de Rețineri și Arestare Preventivă Bacău – 10 cazuri; Centrul de Rețineri și Arestare Preventivă Galati – 9 cazuri; Până la data de 25 august 2015, au fost înregistrate 1103 cazuri de refuzuri de hrană, din care 357 pentru motive legale de penitenciar, iar celelalte mai multe au fost înregistrate în Penitenciarul Poarta Alba – 317; Penitenciarul Galati – 131; Penitenciarul Brașov – 99 și Penitenciarul Iași – 76.

Dacă în unitățile penitenciare, motivele cel mai des invocate în cazul refuzului de hrană au vizi aspecte a caror soluționare intra în aria de competență a conducătorilor penitenciarelor, respectiv transferuri, condiții de cazare, regimul de detenție, în centrele de rețineri și arestare preventivă cauza cea mai frecventă a acestei forme de protest a constatat în nemulțumirea față de stadiul juridic.

Cat privește cauzele dooseilor, se remarcă faptul ca pe lângă faptul ca, **în penitenciare predomină dooseile cauzate de afecțiuni medicale cronice**. În această perioadă de referință în centrele de rețineri și arestare preventivă s-a înregistrat un singur doos (Centrul de Rețineri și Arestare Preventivă Galati).

Referitor la agresiunile la care sunt supuse persoanele private de libertate, s-au constatat cazuri de **agresiuni la care acesta au fost supuși de către personalul penitenciar sau de alte persoane private de libertate** (spre exemplu, 18 cazuri la Penitenciarul Spital Jilava, 52 de cazuri în Centrul de Rețineri și Arestare Preventivă Miroslava și Timișoara). În același timp, se remarcă recurența la autogreșurile ca forma de protest, reținand în acest sens situația Penitenciarului Galati, în care s-au înregistrat 141 autogreșuri și 141 autogreșuri la autogreșurile sau alte substanțe în situația Centrului de Rețineri și Arestare Preventivă Suceava cu 4 cazuri de autogreșuri.

De asemenea, se rețin cazurile persoanelor private de libertate implicate în agresiuni sexuale (spre exemplu, în Penitenciarul Targu Mureș și Centrul Educativ Targu Ocna).

Citiți aici integral Raportul Asociației Proopozii